

Hembygdsbladet

Medlemstidning för Vikingstad Hembygdsförening Nr 3 1999

Ordföranden har ordet:

In memorian

Östen Allert, sedan många år hedersmedlem i hembygdsföreningen har avlidit i en ålder av 89 år.

Han var en mycket aktiv medlem som har bidragit med mycket material till hembygdsföreningen om hur det var förr i Vikingstad.

Vi tackar honom särskilt för de fotoalbum som han med stor noggrannhet förfärdigade och skänkte till hembygdsföreningen. Dessa fotoalbum med bilder från förr lockar alltid många tittare när vi har visning på hembygdsgården. Östen var mycket engagerad för hembygdsföreningen och har i sitt testamente kommit ihåg oss i hembygdsföreningen för vilket vi alltid kommer att vara honom tacksam.

Tillsammans med detta nummer av Hembygdsbladet får du en informationsbroschyr om aktiesparfonderna **Eldsjäl 1** och **Eldsjäl 2**.

I ett samarbete mellan Sveriges Hembygdsförbund och Carnegie fondkommission kan Du nu spara i en aktiefond och samtidigt stödja Din egen hembygdsförening.

Aktiefonden fungerar exakt som vilken annan aktiefond som helst förutom att 1 eller 2 procent av kapitalet (beroende på vilken fond Du väljer att spara i) varje år överförs till Din hembygdsförening.

Hur fonden utvecklas kan Du varje dag följa på tidningarnas börssidor.

De flesta av Dina frågor får Du svar på i den bifogade foldern. Skulle Du fortfarande undra över något så är det bara att ringa till det telefonnummer som anges i foldern.

Vi i styrelsen hoppas att Du kan tänka Dig att spara i denna fond då Du samtidigt stödjer hembygdsföreningen utan att det knappast märks i plånboken.

Sist vill jag uppmana alla som tror sig ha något av intresse för oss andra i hembygdsföreningen att skicka in sitt material till mig för publicering här i hembygdsbladet.

Kent Sigedal

Styrelsens sammansättning 1999

Ordförande	Kent Sigedal E-mail: kentsi@algonet.se	Gustad Skattegård Mobiltfn:	218088 0708 - 540500
Vice Ordförande	Ingemar Carlsson	Mimergatan 21	812 14
Kassör	Maria Hultgren	Torsgatan 12 A	816 06
Sekreterare	Mary Kindgren	Gunnorp Bäckgård	850 35
Studieorg.	Inga Jacobsson	Odengatan 21	803 04
Intendent	Owe Lantz	Våghusgatan 20	804 61
Kulturombud	Kerstin Trygg E-mail: kerstin.trygg@telia.com	Sälggatan 5 C	805 45
Ledamot	Karl-Göran Johansson	Västergårdsgatan 14	806 34
Ledamot	Torgny Brinkby	Gunnorp Västergård	850 14
Suppleant	Maj Johansson	Västergårdsgatan 14	806 34
Suppleant	Roland Hultberg	Bifrostgatan 5	806 07
Suppleant	Håkan Wiktander	Sörstad Hagbyggnaden	850 23
Suppleant	Nils-Magnus Nilsson	Kvarstad Ekbacken	814 94
Suppleant	Anette Sigedal	Gustad Skattegård	218088

Från medlemmarna insänt material:

Samuel - Peter Harlings son. Fortsättning.

I Hembygdsbladet nr 1 1999 fanns en historia om ryttaren Peter Harling. Här följer på begäran, berättelsen om hans enda överlevande barn.

Samuel Peter föddes den 20 jan. 1813 i Hargs ryttartorp nr. 58, det som numera kallas Skogaholm. Då han var 14 år, fick hans far avsked som soldat och familjen flyttade till Matorpet under Harg.

Två år senare började Samuel sin första tjänst: dräng hos Curman på rusthållet Stora Harg. Han hade bra betyg i läsning och kristendom. Efter några år arbetar han hos Wallerstedt i Klovsten, därefter i Gällringe i Skeda.

Efter ett år där, flyttar han till kvarteret nr 16 i Tannefors. Där tar han tjänst hos en färgare, rådman Widoff.

Samuel är då 20 år och hans far har just dött. Han stannar mycket länge i staden, hela sju år.

Man kan undra över hans liv där. Prästen har vid något tillfälle under åren 1833-1835 skrivit "lärer vara i behov av stadga".

I okt. 1839 gifter sig Samuel med en jämnårig Sjögestadflicka, Stina Maja Andersdotter, och de flyttar tillsammans till Näsby Säteri i Rystad. Där stiger Samuel i graderna. Han är rättare och det står "god frejd" om honom.

Där föds det första barnet, Johanna.

1841-1842 är Samuel dräng på Lilla Greby Rusthåll i Askeby och 1842-1843 statdräng på Gårdeby Prästgård.

1843 flyttar de till Fyrby i Ö. Ryd och sedan tillbaka till Lilla Greby i Askeby 1844. Nu har familjen utökats med sönerna Carl Fredrik och Per David. De stannar ett år i Askeby och beger sig sedan till Gärdeby militieboställe i Gistad. Där får Samuel tjänst som rättare. De blir kvar där i 5 år. Där föds Maria, Carolina och Anders Gustaf. Den lille pojken dör efter 3 veckor.

1850 går så flyttlasset till Hertzberga i Skärkind. Samuel är nu ladugårdsarrendator. Sonen Johan föds.

Men så händer det något, för de kommer tillbaka till Gistad igen 1851 och där skrivs de "på socknen". Det innebär, att de hamnat på obestånd och att socknen fick ta hand om dem.

Johanna 12 år gammal placerades i Kronolänsmanbostället i Brännestad 1852-1853. Så finns det en mystisk anteckning om en dotter i Norrköping hos

klädvävaren A. Tell. Någon verkar att ha flyttat dit 6 mars 1852.

Maria 6 år?

Den 15 nov. 1853 flyttar alla till Ekholmen i Landeryd, där Samuel står som daglönare. Det går tydligen dåligt att försörja den stora familjen (det föds en dotter till, Gustava Albertina) och snart står de på "socknen" även här.

Maria och Johan dör och dottern Johanna tar tjänst i Hagen 1856.

Övriga familjen med fyra barn flyttade 1857 till Edsberga Boställe.

Samuel går som daglönare och hustrun Stina är sjuklig, står det i längden.

Sönerna Carl Fredrik och Per David flyttar till Vist 1858 resp. 1859. Kvar hemma är barnen Carolina och Gustava.

Det står något oläsligt antecknat om Carolina.

Något om Vårdsberg?

1860 flyttar Samuel med familj till Norrköping och bosätter sig i kvarteret Lyckan i S:t Olai förs.

Lyckan ligger i Dalkvarteret.

Samuel jobbar på fabrik. Året därpå flyttar de till kvarteret Vävstolen i Bergkvarteret.

Då kommer sönerna också dit och blir fabriksarbetare. Per David gifter sig och flyttar till Dalkvarteret 1864 och Carl Fredrik flyttar också men till Strandkvarteret.

Samuel dog av en hjärnblödning 58 år gammal, den 10 juni 1871. Han efterlämnade hustru och fem barn.

Varför Samuel bröt släkttraditionen att bli soldat, får vi aldrig veta. Inte heller vad han hade för sig i 20-årsåldern i Linköping. Han slutade alltså sina dagar som fabriksarbetare i den stora staden Norrköping och där låter vi honom vila i frid.

Höstutflykt till Smedstorp dubbelgård

Lördagen den 7 augusti samlades det 13 tappra och ressuredda medlemmar på parkeringen vid hembygdsgården för att göra en gemensam utflykt.

Dagens mål var den årliga Smedstorpsdagen på Smedstorp Dubbelgård i Ydre. En gård som ser ut som den gjorde på 1700-talet. Gården bebos av familjen Carlsson som försöker bedriva ett så tidstypiskt jordbruk som möjligt.

Men nu ska vi inte gå händelserna i förväg, vår första anhalt var Tidarsrum. Där hade vi blivit lovade en guidad visning av deras hembygdsgård. Vi var lite tidiga men vädret var bra så det gjorde ingenting.

I det iordningställda f.d. stallet har föreningen ställt upp många gamla och fina föremål. Ett mycket välordnat och fint museum som är väl värt ett besök.

Efter att ha sett hembygdsgården så gick vi över till kyrkan som kyrkvaktmästaren hade låst upp åt oss.

Tidarsrum kyrka hör till en av de allra äldsta träkyrkorna i Sverige och stammar från 1200-talet.

Efter Tidarsrum var det inte så långt till Smedstorp dit vi anlände strax före 1200. Där fanns det mycket att beskåda i fråga om olika hantverk. Där fanns svepaskar och mycket annan träslöjd såsom smörknivar, skålar gjorda av vrilar mm.

Livs levande bin fanns också till beskådande, för dagen dock instängda i en visningskupa med glasväggar.

För de textilt intresserade fanns det tavlor i tovad ull, väggbonader, överkast, demonstration av knyppling mm.

Kort sagt, det fanns något för var och en.

När hungern satte in kunde man köpa blodpalt som tillagades medan man väntade. För de yngre kanske korb och bröd var ett mer lockande alternativ.

Kerstin Trygg

Vi avstod ifrån båda dessa rätter och åkte till Ydrefors och intog en middag på Ydrefors gästgivaregård.

Där mötte vi till vår förvåning Bankekinds hembygdsförening som också var ute på en liten utflykt. De kom just ifrån Helgesfall så vi beslöt att utsträcka vår resa dit.

I Helgesfall finns en trädgård full med konstverk, stolar, bord, djur, uteplatser etc, allt skapat av förvridna trädgrenar som gjorts rena, lackerats och sammanfogats på de mest fantastiska sätt.

Efter Helgesfall åkte vi hemåt och avslutade så vår resa i Vikingstad vid 16-tiden.

Kent Sigedal

Årets sista utflykt blir till Östergötlands hembygdsförbunds höstkonferens som i år är i Ekebyborna.

Kalle Bäck föreläser. Vi guidas runt i kyrkan, på prästgården mm. Vill Du följa med måste Du anmäla dig då värdföreningen ska servera mat.

Kostnad 75 kr. Anmälan senast 15 september till ordf., vice ordf., eller kassören